

April 2010

Fylkesmannen i Vestfold Landbruksavdelingen

KRAV TIL EN LANDBRUKSFAGLIG UTREDNING I PLANSAKER:

Når en plansak etter Plan- og bygningsloven berører eller grenser til et LNF-område (landbruks-, natur- og friluftsområde), skal planforslaget belyses gjennom en landbruksfaglig vurdering. Det er kommunen som planmyndighet, som skal sørge for at en slik vurdering legges fram. Oppstillingen nedenfor er en huskeliste for temaer som bør belyses. Omfanget av hvilke opplysninger som er nødvendige, avhenger av de enkelte temaers betydning i den konkrete saken.

Arealopplysninger

- * Gi opplysninger om hva slags landbruksareal som ønskes omdisponert og til hvilke formål, herunder beskrivelse av arealets produksjonspotensiale.
- * Gi en redegjørelse for hvilke landbrukseiendommer som blir berørt og hvordan, samt opplysninger om størrelse og drift på disse eiendommene.

Alternative løsninger.

Ved behandling av søknader om omdisponering etter jordloven, kan det også kreves framlagt alternative løsninger. Gi en kort redegjørelse for eventuelle alternative løsninger, konsekvenser av disse, samt hvorfor disse har blitt forkastet.

Landbruksmessige konsekvenser

De landbruksmessige konsekvenser skal beskrives, og avveiningen mellom landbruks- og utbyggingsinteresser må komme klart fram i saksdokumentene. Landbruksmessige konsekvenser kan f.eks. være knyttet til:

- * arealets nåværende og fremtidige potensial, for landbruksmessig utnyttelse
- * berørte landbrukseiendommer, konsekvenser for eiendommens arrondering og drift.
- * kulturlandskap, herunder konsekvenser for landskapsbildet, biologisk mangfold og kulturhistoriske verdier.
- * tilgrensende landbruksareal . Gi en beskrivelse av risiko for drifts- og miljømessige ulemper. Angi muligheten for direkte ulemper ved tråkk over dyrka mark, om det blir vanskelig å drive ut tømmer fra bakenforliggende skog, eller indirekte ulemper ved pålegg om driftsrestriksjoner pga lukt, støv, sprøyting og gjødselspredning,
- * konsekvenser for langsiktig utbyggingsmønster. Gi uttrykk for om omsøkt arealbruk kan få betydning for fremtidig utbyggingsmønster og om omsøkt arealbruk vil skape en klar og varig grense mellom landbruks- og utbyggingsområder.
- * forholdet til jord- og skogbrukslov. Dersom delings- og omdisponeringsbestemmelser i jordloven og skogbruksloven fortsatt skal gjelde for det område som omfattes av planforslaget, må dette fremgå av planvedtaket.

Kart.

- * Kartet som følger planutkastet skal med hensyn til målestokk og innhold kunne legges til grunn ved vurdering av planforslagets konsekvenser for landbruket. Evt. vedlegges en illustrasjon som tydeliggjør forholdet.

Olav Sandlund
landbruksdirektør

April 2010

LOVGRUNNLAGET FOR KRAV OM LANDBRUKSFAGLIG VURDERING PLANSAKER.

Landbruket og landbruksmyndighetene har en sentral rolle i de fleste arealplansaker, idet det er landbruket som i de fleste tilfelle er leverandør av de arealer samfunnet har behov for.

Kommunen har som selvstendig landbruksmyndighet plikt til å påse at landbruksinteressene blir ivaretatt i samsvar med lovverket (jf. jordloven § 3). For å sikre at en plansak som berører landbruksarealer blir tilstrekkelig belyst må kommunen foreta en landbruksfaglig vurdering (jf. forvaltningsloven §17).

Fylkesmannen skal som berørt statlig myndighet avgi uttalelse til kommuneplanens arealdel (§ 20 - 5), til reguleringsplan (§ 27 - 2) og til bebyggelsesplan (§ 28 - 2).

JORDLOVEN AV 12. MAI 1995

Loven er hjemmelsgrunnlaget for landbruksmyndighetenes planlegging og forvaltningsutøvelse. Jordloven er en arealbrukslov som i første rekke retter seg mot landbruksarealer.

Formålsbestemmelsen § I, stiller krav til at arealressursene skal brukes:

1. -på den måten som er mest tjenlig for samfunnet og de som har sitt yrke i landbruket. Det er et hovedmål for landbrukspolitikken å skape et robust landbruk. En må derfor søke å skape gode driftsmessige løsninger blant annet ved å stille krav til arrondering og andre løsninger som fører til reduserte driftskostnader.
2. -slik at det tas hensyn til jordsmonnet som produksjonsfaktor.
3. -slik at også fremtidige generasjoners behov ivaretas når en ser hen til utviklingen i området og på det aktuelle bruket i et langsiktig perspektiv.
4. -slik at en tar vare på areal og kulturlandskapet som grunnlag for liv, helse og trivsel.

For å oppfylle sitt formål har jordloven videre:

- i § 9 forbud mot å bruke dyrka jord til annet enn jordbruksproduksjon samt forbud mot å disponere dyrkbar jord slik at den ikke blir egnet til jordbruksproduksjon i fremtiden. Loven åpner for å dispensere fra forbudet dersom en "etter ei samla vurdering av tilhøva finn at jordbruksinteressene bør vike". Ved en slik helhetsvurdering skal det tas hensyn til: Godkjente planer etter plan og bygningsloven, drifts- og miljømessige ulemper for landbruket i området, kulturlandskapet, det samfunnsgagnet en omdisponering vil gi samt om arealet kan føres tilbake til jordbruksproduksjon. Det presiseres at det her kan kreves fremlagt alternative løsninger.

- i § 12 forbud mot å dele "Eigedom som er nytta eller kan nyttast til jordbruk eller skogbruk" uten samtykke. Kommunen kan gi samtykke dersom samfunnsinteresser av stor vekt talar for det ,eller deling er forsvarlig av hensyn til den avkastning eiendommen kan gi. Samtykke kan kun gis dersom delingen ikke fører til drifts- eller miljømessige ulemper og ikke har negative konsekvenser for kulturlandskapet. Samtykke kan også nektes ut fra landbrukshensyn i godkjente planer.

Jordloven gjelder for hele landet med unntak for jordlovens bestemmelser om omdisponering og deling jf. jordloven § 2.

Landbruksdepartementet har gitt ut rundskriv om avveiningen og vektleggingen av ovenfor nevnte kriterier.

M-43/95

M-35/95

M-4/2003

Om jordlova

Jordlovens formål

Omdisponering og deling

LOV OM SKOGBRUK (SKOGBRUKSLOVA) AV 27. MAI 2005

Loven har til formål å fremme en bærekraftig forvaltning av skogressursane i landet med sikte på aktiv lokal og nasjonal verdiskaping, samt å sikre det biologiske mangfold, omsyn til landskapet, frituftslivet og kulturverdiene i skogen, jf. § 1. Skogeigaren har ansvaret for å påse til at alle tiltak i skogen blir gjennomført i samsvar med lov og forskrifter gitt med hjemmel i loven. Skogeigaren skal ha oversikt over miljøverdiene i egen skog, og skal ta hensyn til miljøverdiene ved gjennomføring av alle tiltak i skogen.

Loven har ikke bestemmelser om særskilt godkjenning når en skogeier ønsker å bruke skogmark til annet formål enn skogproduksjon. Planlagt omdisponering av skogmark til andre formål enn landbruk vurderes etter jordloven §§ 1 og 12 samt om skogmarka er dyrkbar må planlagt omdisponering også vurderes i forhold til § 9 i jordloven.